

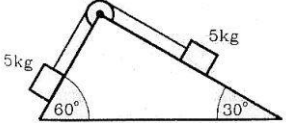
28. NAGY LÁSZLÓ FIZIKAVERSENY

2013. február 28. – március 1.

FELADATOK

10. osztály

1. Egy függőleges fellőtt $0,17 \text{ kg}$ tömegű tűzijáték-lövedék pályája legmagasabb pontján 3 darabra robban szét úgy, hogy minden darab kezdősebessége ugyanabban a vízszintes síkban van. Egy 40 gramm tömegű darab 540 km/h sebességgel észak felé, egy 80 gramm tömegű darab pedig 360 km/h sebességgel nyugat felé kezd repülni.
- Határozzuk meg a harmadik darab sebességének irányát és nagyságát!
  - Milyen pályán mozog a három darab közös tömegközéppontja a szétrobbanás után?

2. A kettős lejtő oldalain lévő $5 - 5 \text{ kg}$ tömegű testeket a csigán átvett fonál végeihez erősítettünk. A súrlódás, a csiga és a fonál tömege elhanyagolható, a fonál nyújthatatlannak tekinthető. (Számoljon $g \approx 10 \text{ m/s}^2$ értékkel!)

- Mekkora gyorsulással mozognak a testek?
  - Mekkora erő feszíti a fonalat?
  - Mekkora és milyen irányú erővel hat a 30° -os lejtőn lévő test a fonálra?
  - Mekkora és milyen irányú erő terheli a csiga tengelyét?
3. Egy 4 dm^2 alapterületű hengerben 64 gramm tömegű, 8°C hőmérsékletű oxigéngázt felülről egy 150 kg tömegű súrlódásmentes dugattyú zár el. A külső légnyomás 10^5 Pa . A henger tengelye függőleges. (Számoljon $g \approx 10 \text{ m/s}^2$ értékkel!)
- Milyen magasan áll a dugattyú?
  - A gázt egészen addig melegítjük, amíg a dugattyú kétszeres magasságra emelkedik. Mekkora most a gáz hőmérséklete?
  - Mekkora hőmennyiség bevitele volt ehhez szükséges?
4. Egy $2,5 \text{ méter}$ hosszú, 15 kg tömegű, egyenes, homogén tömegeloszlású létrát egy falhoz támasztunk úgy, hogy a létra függőleges síkban van. A vízszintes talaj érdes, a függőleges fal viszont annyira sima, hogy súrlódásmentesnek tekinthető. Ha a létrát egyre laposabban támasztjuk a falhoz, akkor az egyszer csak megcsúszik. Ebben a helyzetben a létra alsó vége 2 méterre van a faltól.
- Mekkora a tapadási súrlódási együttható a létra és a talaj között?
  - Ezek után a létrát úgy támasztjuk a falhoz, hogy az alsó vége $1,5 \text{ méterre}$ legyen a fal alsó szegélyétől. Milyen súlyú személy tud felmászni a létrán anélkül, hogy a létra elcsúszna?

(A feladatok korábbi érettségi–felvételi feladatok felhasználásával készültek.)

Eredményes munkát kívánunk !